

V Praze dne 4. 8. 2015
Č.j.: 117/15

Stanovisko Komise pro hodnocení dopadů regulace

k návrhu
**zákona o biocidních přípravcích a účinných látkách a o změně některých
souvisejících zákonů (zákon o biocidech)**

I. Úvod

Toto stanovisko se vztahuje k Závěrečné zprávě z hodnocení dopadů regulace (RIA), která byla přepracována na základě doporučení vyplývajících z předcházejícího stanoviska Komise RIA ze dne 19. 2. 2015.

Návrh zákona vzniká kvůli tomu, že uvádění biocidů na trh je nyní předmětem nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 ze dne 22. května 2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání, zatímco dosud byla tato činnost regulována zákonem 120/2002 Sb., který transponoval směrnici Evropského parlamentu a Rady 98/8/ES ze dne 16. února 1998 o uvádění biocidních přípravků na trh. Návrh nového zákona se týká působnosti státních orgánů, poplatků a sankcí. Vlastní podmínky a postupy uvádění biocidů na trh jsou řešeny v nařízení.

II. Připomínky a návrhy změn

Přepracovaná RIA je zpracována přehledně, z větší části srozumitelně a částečně reaguje na výhrady, které byly vzneseny v původním stanovisku Komise RIA. Určité dílčí výhrady k Závěrečné zprávě RIA přetrvávají:

1. V Závěrečné zprávě RIA je odkaz na analýzy RIA, které byly vypracovány Evropskou komisí při přípravě nařízení v EU v roce 2009.¹ Bylo by vhodné, aby na základě těchto analýz byly odhadnuty dopady na podnikatele v České republice, zejména na malé a střední podnikatele, na které budou dopady nové regulace, jak lze z RIA bohužel jen nepřímo dovodit, patrně

¹ Viz Dokument č. SEC/2009/0773 final - <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/DOC/?uri=CELEX:52009SC0773&from=EN>

nejzávažnější. Dále se jedná o odkazy na skutečnost, že se Závěrečná zpráva RIA nezabývá hmotně právní úpravou, neboť ta vyplývá z přímo použitelného předpisu Evropské unie.

2. Návrh variant byl doplněn o variantu novely stávající právní úpravy, která na povahu, zaměření a výsledek RIA nemá téměř žádný vliv a pro hodnocení dopadů navržené regulace nepřináší žádné přínosy. Dále byly doplněny varianty způsobu nastavení poplatků za povolování biocidních přípravků a schvalování účinných látek. Ve variantě nastavení poplatků se tvrdí, že odpovídá úrovni nákladů institucí zapojených do procesu hodnocení. Z textu RIA však lze zjistit, že tomu tak není. Text RIA uvádí, že:

„Předkladatelem byla zvažována varianta nastavení správních poplatků tak, aby bylo pro agendu biocidních přípravků vytvořeno dostatečné finanční krytí, což by znamenalo nastavení správního poplatku ve výši 40 tis. Kč. Předkladatel však vzal v úvahu možnou zátěž pro podnikatele a předkládá tak kompromisní strukturu poplatků, jež bude pokrývat personální náklady a pouze částečně i ostatní výše uvedené náklady. Předkladatel proto stanovil poplatek za povolení biocidního přípravku ve výši 30 tis. Kč a za podání žádosti o schválení účinné látky ve výši 150 tis. Kč. Za vzájemné uznání předkladatel navrhuje poplatek ve výši 40 tis. Kč za účelem upřednostnit podporu výrobců usídlených v České republice, kteří budou žádat o první povolení na úkor distribučních společností, které distribuují přípravky vyráběné mimo území České republiky.“

Z tohoto textu lze dovodit, že bylo zvažováno více variant nastavení poplatků, nejen v RIA uváděné formální a na první pohled ne zcela logické varianty, které lze označit jako „1. Žádné poplatky – 2. Poplatky odpovídající nákladům – 3. Poplatky s úlevami pro MSP“. Proto i nadále platí výhrada z původního stanoviska Komise RIA, že z RIA nelze zjistit, proč byla navržena právě tato struktura poplatků a nikoliv jiná struktura, resp. jiná výše uváděných poplatků. Odkaz na „kompromisní řešení“ naznačuje, že byly zvažovány jiné varianty, avšak do RIA se nepromítly, přestože právě zvažování variant a zejména uvedení podkladů pro všechny varianty tak, aby bylo možné nezávisle posoudit zvolenou variantu, je hlavním účelem Závěrečné zprávy RIA. Varianty, které byly dříve zvažovány, je nutné posuzovat podle postupů a požadavků procesu RIA. Jelikož nejsou uvedeny, nelze zjistit, zdali se tak postupovalo a zdali při jejich vylučování byly známy informace, které z procesu RIA vyplývají – tedy informace o nákladech a přínosech, jejich kvantifikace, kde možno, a jejich korektní srovnání.

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů a návrh řešení byly dopracovány o části, které se týkají dopadů na malé a střední podniky a zejména o kvalitativní vyhodnocení nákladů a přínosů jednotlivých variant. Určitým nedostatkem tohoto vyhodnocení je skutečnost, že kvalitativní posouzení se opírá o obecná tvrzení, slabě nebo vůbec nepodpořená argumenty, faktickými údaji či odkazy, z nichž by se dala fakta zjistit a ověřit. Týká se to např. tvrzení, že:

„V návaznosti na očekávané snížení chybného vyhodnocení nebezpečnosti biocidních přípravků, popřípadě rizik spojených s jejich používáním, dojde ke zvýšení ochrany zdraví a životního prostředí.“

Lze doufat, že se jedná o tvrzení správné, ovšem pro účely RIA neposkytující žádnou relevantní informaci. Je ovšem třeba připustit, že výhrady v tomto bodě se týkají úpravy (a tvrzení), která se vztahují spíše k samotnému nařízení, nikoliv k návrhu zákona. Proto mají spíše metodickou povahu a pro RIA k vlastnímu návrhu zákona nepředstavují vážnějších nedostatků.

III. Závěr

Závěrečná zpráva RIA byla doplněna a částečně přepracována v souladu s doporučeními navrženými ve stanovisku Komise RIA ze dne 19. února 2015. Přestože stále přetrvává závažná výhrada, totiž že nejsou uváděny varianty výše poplatků a jejich struktury zvažované v průběhu zpracování návrhu zákona, lze z textu RIA nepřímo (a bez dostatečných informací, spíše na základě formulací textu) usuzovat, že navržená výše poplatků nebude mít závažnější dopady na podnikatelský sektor, a to zejména ve srovnání s dopady samotného nařízení o biocidech, jehož požadavky budou pro určitou skupinu firem značně negativní.

Závěrečná zpráva RIA v této podobě poskytuje informace o očekávaných dopadech navrhované regulace a přes uvedené výhrady umožňuje zvážit náklady a přínosy navrhované regulace. Komise pro hodnocení dopadů regulace proto přepracovanou Závěrečnou zprávu z hodnocení dopadů regulace v uvedeném znění přijímá.

Vypracoval: RNDr. Jan Vozáb, Ph.D.

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc., v. r.
předsedkyně komise